Σταύρος Παπαθανασίου, 3/11/2026

Τοποθέτηση για τον GSI

Οφέλη από την υλοποίηση του Great Sea Interconnector προκύπτουν λόγω αύξησης της διείσδυσης ΑΠΕ, μέσω αυξησης του hosting capacity και μείωσης των περικοπών, από αξιοποίηση φθηνότερων πόρων παραγωγής -και συμβατικών-, από μείωση των αναγκών ανακατανομής, από μεταβολές των τιμών σε επιμέρους αγορές, από μείωση εκπομπών CO2 και συνεπακόλουθου κόστους κλιματικής αλλαγής, και από τη συμβολή στην ασφάλεια εφοδιασμού & άρση της απομόνωσης του κυπριακού συστήματος.

Τα ποσοτικά οφέλη προκύπτουν από τη σύνθεση πολλών παραγόντων: πλεόνασμα καταναλωτή, παραγωγού και congestion rent. Πλεονάσματα εμφανίζονται και εκτός των hosting countries, καθώς επωφελούνται και άλλες ευρωπαϊκές χώρες, ιδίως από τη μελλοντική επέκταση προς Ισραήλ, που αναβαθμίζει την αξία του έργου σε όλα τα επίπεδα.

Για την ποσοτική ανάλυση είναι πολύ κρίσιμες οι θεωρήσεις διείσδυσης ΑΠΕ και κόστους αερίου. Από δικές μας αναλύσεις που πραγματοποιήσαμε για λογαριασμό του ΑΔΜΗΕ, βλέπουμε οφέλη που αυξάνονται σε βάθος χρόνου. Το καθαρό όφελος, επιπλέον του κόστους του έργου, υπερβαίνει τα 3 δις Ευρώ ως παρούσα αξία, με τους πλέον συντηρητικούς υπολογισμούς και πολύ χαμηλές μακροπρόθεσμες τιμές αερίου (TYNDP 2024). Επιπλέον, το έργο παρέχει τη δυνατότητα μεγάλης διείσδυσης ΑΠΕ στην Κύπρο, η οποία αλλιώς δεν μπορεί να επιτευχθεί ή απαιτεί εξαιρετικά μεγάλες επενδύσεις σε συστήματα αποθήκευσης.

Τοποθέτηση για τις ηλεκτρικές διασυνδέσεις στο Αιγαίο

Πολλά τα οφέλη, με πιο απτό τη μείωση του κόστους παραγωγής για την εξυπηρέτηση της ζήτησης των νησιών, που αντανακλάται άμεσα στο κόστος καταναλωτή μέσω των χρεώσεων ΥΚΩ. Πολλοί άλλοι παράγοντες, αλλά αν επικεντρωθούμε στις ΥΚΩ, από πρόσφατες μελέτες μας σε βάθος 25ετίας προκύπτει ετήσιο όφελος εκατοντάδων εκατομμυρίων Ευρώ σε σχέση με την ηλεκτροδότηση των νησιών μέσω αυτόνομων πετρελαϊκών σταθμών ντήζελ. Ενδεικτικά, για τα Δωδεκάνησα και τα νησιά του ΒΑ Αιγαίου, το ετήσιο όφελος σε όρους μείωσης του κόστους παραγωγής ανέρχεται σε 300-500 εκ. Ευρώ σε ορίζοντα 20-30 ετών.

Αν η ηλεκτροδότηση των νησιών βασιζόταν σε ΥΦΑ, το κόστος παραγωγής είναι γενικά χαμηλότερο του πετρελαίου (αναλόγως των τιμών καυσίμου), αλλά εξακολουθεί να υπάρχει πολύ σημαντικό ετήσιο όφελος, της τάξης των 100-200 εκ. Ευρώ ακόμα και για υπόθεση πολύ χαμηλής τιμής ΦΑ.

Με αυτά τα δεδομένα, αν ληφθεί υπόψη το κόστος των έργων διασύνδεσης των νησιών με το ηπειρωτικό σύστημα, προκύπτει καθαρό διαχρονικό όφελος της τάξης των 5-15 δις Ευρώ σε όρους ΚΠΑ σε σύγκριση με την αυτόνομη ανάπτυξη των τοπικών ηλεκτρικών συστημάτων, ανάλογα τις θεωρήσεις CAPEX, κόστους καυσίμου και κοινωνικού κόστους εκπομπών CO2.